

C-109/20. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2020. február 27.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Högsta domstolen (Svédország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. február 4.

Felperes a kérdést előterjesztő bíróság előtt és alperes a választottbíróság előtt:

Lengyel Köztársaság

Felperes a választottbíróság előtt és alperes a kérdést előterjesztő bíróság előtt:

PL Holdings S.à.r.l.

[omissis]

FELEK

Felperes a kérdést előterjesztő bíróság előtt és alperes a választottbíróság előtt:

:

Lengyel Köztársaság

Ministerstwo Finansów (pénzügyminisztérium, Lengyelország)

[omissis] Varsó

Lengyelország

[omissis] Stockholm

[eredeti 2. o.]

[omissis]

Felperes a választottbíróság előtt és alperes a kérdést előterjesztő bíróság előtt:

PL Holdings S.à.r.l.

[omissis] Göteborg

[omissis]

AZ ÜGY TÁRGYA

A 2017. június 28-án és 2017. szeptember 28-án hozott választottbírósági határozatok érvénytelensége stb. [omissis]

[eredeti 3. o.]

A Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság, Svédország) meghozza az alábbi

VÉGZÉST

A Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) ezennel úgy határoz, hogy az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatalát kéri a jelen jegyzőkönyv **A. mellékletében** foglaltak szerint.

[omissis]

Határozathozatal dátuma: 2020. február 4.

[omissis]

[eredeti 4. o.]

A. MELLÉKLET [omissis]

JEGYZŐKÖNYV [OMISSIS]

ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALRA UTALÁS

Háttér

A szóban forgó beruházási szerződés

1. 1987. május 19-én egyrészt Lengyelország, másrészt pedig Luxemburg és Belgium beruházási szerződést (a továbbiakban: beruházási szerződés) kötött egymással. A szerződés 1991. augusztus 2-án lépett hatályba.
2. [A szerződés] 9. pontja a vitarendezést illetően az alábbi szabályokat rögzíti.

„1. a) A Szerződő Felek egyike és a másik Szerződő Fél beruházója közötti jogvitát írásban be kell jelenteni és ahhoz a szóban forgó beruházó által az érintett Szerződő Félnek megküldött részletes feljegyzést kell mellékelni.

b) E pont alkalmazásában a »jogvita« kifejezés a kisajátítással, államosítással vagy a beruházásokat hasonlóan hátrányosan érintő bármely más intézkedéssel – ezen belül a beruházás állami tulajdonba vételével, annak állami felügyelet alá vonásával, valamint a dologi jogok kisajátításhoz hasonló jogkövetkezményeket eredményező állami intézkedések révén történő minden egyéb megvonásával vagy korlátozásával – kapcsolatos jogvita.

c) Az említett jogvitát az érintett feleknek lehetőség szerint békésen kell rendezniük.

2. Amennyiben a jogvitát az 1. pontban megjelölt írásbeli értesítés napjától számított hat hónapon belül nem sikerül rendezni, azt elbírálás végett a beruházó választásától **[eredeti 5. o.]** függően az alábbiakban megjelölt egy vagy több testület elé kell terjeszteni:

- a) A stockholmi kereskedelmi kamara választottbírósági intézete;

[...]

5. A választottbírósági testület határozatát az alábbiak alapján hozza meg:

- a jogvitában félként résztvevő Szerződő Félnek a beruházás területén alkalmazandó nemzeti joga, ezen belül a jogviták rendezésének elvei;
- a jelen Szerződés rendelkezései;
- a beruházást végző szervezetre vonatkozó esetleges külön megállapodás feltételei;
- a nemzetközi jog általánosan elfogadott szabályai és elvei.

6. A választottbírói határozat végleges és köti a jogvitában résztvevő feleket. Mindegyik Szerződő Fél lépéseket köteles tenni e határozat nemzeti jogával összhangban történő végrehajtására.”

3. Ahogyan az a fentiekből kitűnik, a szerződésből eredő jogvitákat választottbírói rendezi – többek között – a jogvitában félként résztvevő és a beruházás helye szerinti állam jogának alkalmazásával. A választottbírói határozata végleges.

A jogvita háttere

4. A PL Holdings S.à.r.l. (a továbbiakban: PL Holdings) Luxemburgban bejegyzett és a luxemburgi jog hatálya alá tartozó korlátolt felelősségű társaság.
5. A PL Holdings 2010 és 2013 között részesedést szerzett két lengyel bankban, amelyek 2013-ban összeolvadtak. A PL Holdings az új bankban gyakorlatilag 99%-ot meghaladó részesedéssel rendelkezett. [eredeti 6. o.]
6. 2013 júliusában a Komisja Nadzoru Finansowego (pénzügyi felügyeleti hatóság, Lengyelország) mint a lengyel jog alapján Lengyelországban a bankok és hitelintézetek felügyeletéért felelős hatóság úgy határozott, hogy visszavonja a PL Holdings e bankban fennálló szavazati jogát és a részesedésének értékesítésére kényszerítette.

A PL Holdings és Lengyelország közötti választottbírói eljárás

7. A PL Holdings Lengyelországgal szemben választottbírói eljárást indított Stockholmban, a stockholmi kereskedelmi kamara választottbírói intézetének (a továbbiakban: SCC) eljárási szabályzata alapján. A felek egyetértenek abban, hogy a 2010. évi szabályzatot (SCC 2010) kell alkalmazni.
8. A PL Holdings a választottbírói intézetnek 2014. november 28-án megküldött felszólító levélben azt állította, hogy Lengyelország megszegte a beruházási szerződést azzal, hogy a pénzügyi felügyeleti hatóság úgy határozott, megszünteti a PL Holdings bankban fennálló részesedéséhez fűződő szavazati jogokat, és a részesedésének értékesítésére kényszeríti. A PL Holdings a beruházási szerződésnek a választottbírói joghatóságát megalapozó 9. pontjára hivatkozással kártérítést követelt Lengyelországtól. Lengyelország a felszólító levélre 2014. november 30-án válaszolt.
9. 2015. augusztus 7-én a PL Holdings keresetet terjesztett elő. Lengyelország a 2015. november 13-án előterjesztett ellenkérelmében előadta, hogy a PL Holdings nem tekinthető a beruházási szerződés értelmében vett beruházónak, következésképpen a választottbírói nem rendelkezik joghatósággal az ügy elbírálására.
10. Lengyelország a 2016. május 27-i beadványával kétségbe vonta a választottbírói megállapodás érvényességét arra hivatkozással, hogy a

beruházási szerződés nem felel meg az uniós jognak. A PL Holdings Lengyelország kifogásának elutasítását kérte arra hivatkozással, hogy az elkésett.

11. A választottbíróság Lengyelország kifogásáról 2017. június 28-án külön határozatban foglalt állást. A választottbíróság megállapította a saját joghatóságát. A választottbíróság ugyanebben a választottbírósági határozatban megállapította, hogy Lengyelország megszegte a beruházási szerződést **[eredeti 7. o.]** azzal, hogy a PL Holdings társaságot a lengyel bankban fennálló részesedésének eladására kényszerítette. A PL Holdings tehát kártérítésre jogosult.
12. 2017. szeptember 28-án a választottbíróság jogerős határozatot hozott a választottbírósági eljárásban. A választottbírósági határozatban Lengyelországot 653 639 384 lengyel zloty (hozzávetőleg 150 millió euró) és kamatok PL Holdings részére történő megfizetésére, valamint a társaság választottbírósági eljárással kapcsolatos költségeinek megtérítésére kötelezte.

A hovrätten (fellebbviteli bíróság, Svédország) előtti eljárás

Bevezetés

13. 2017. szeptember 28-án Lengyelország keresetet indított a PL Holdings-zal szemben mind a külön választottbírósági határozat, mind pedig a jogerős határozat ellen. A hovrätten (fellebbviteli bíróság) úgy határozott, hogy a kereseteket együtt bírálja el.
14. Ami a jelen ügy szempontjából releváns, Lengyelország azt kérte, a (fellebbviteli bíróság) elsődlegesen állapítsa meg, hogy mind a külön választottbírósági határozat, mind pedig a jogerős határozat érvénytelen, másodlagosan pedig helyezze hatályon kívül a választottbírósági határozatot.
15. A PL Holdings kifogásolta Lengyelország kérelmét.

Lengyelország hovrätten (fellebbviteli bíróság) elé terjesztett fellebbezése

16. A választottbírósági határozatok tárgyát valamely beruházó és tagállam között két tagállam által megkötött beruházási szerződéssel összefüggésben fennálló jogvita képezi. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. és 344. cikkével ellentétes a beruházási szerződés 9. pontjában rögzített szabály, amely lehetővé teszi a luxemburgi beruházók számára, hogy lengyelországi beruházásokkal kapcsolatos jogvita esetén választottbíróság előtt indítsanak eljárást Lengyelország ellen, amely választottbíróság hatáskörét e tagállam köteles elismerni.
17. A beruházási szerződés 9. pontja ellentétes az uniós jogrend alapjaival. E rendelkezés aláássa az uniós jog autonómiáját, hatékony érvényesülését és egységes alkalmazását. A 9. pont tehát érvénytelen. **[eredeti 8. o.]**

18. Ezen érvénytelenség következménye, hogy a valamely beruházó és tagállam között két tagállam által megkötött beruházási szerződés alapján fennálló jogvitát nem bírálhatja el választottbíróság. Az e rendelkezésen alapuló és e rendelkezés alapján meghozott választottbírósági határozatok nyilvánvalóan ellentétesek a jogrenddel. A választottbírósági határozatok tehát érvénytelenek a lagen (1999:116) om skiljeförfarande (skiljeförfarandelagen; a választottbírósági eljárásról szóló törvény; a továbbiakban: SFL) 33. §-a első bekezdésének 1. és 2. pontja alapján.
19. Ezenfelül a beruházási szerződés 9. pontja nem alapozhatja meg a választottbíróság joghatóságát. A PL Holdings és Lengyelország között tehát nem áll fenn érvényes választottbírósági megállapodás. Az érvénytelenség az uniós jogból közvetlenül ered és azt a bíróságnak hivatalból kell figyelembe vennie.
20. Ezenfelül Lengyelország az SFL 34. §-ának második bekezdésében meghatározott időszakon belül, a szerződés 9. pontjának érvénytelenségére hivatkozva kifogásolta a választottbíróság joghatóságát.
21. Amennyiben az SFL 34. §-a második bekezdésének alkalmazása Lengyelország joghatóság hiányára alapított kifogásának elfogadhatatlanságát eredményezné, mellőzni kellene a szóban forgó rendelkezés alkalmazását, mivel az gátolná az uniós jog teljes körű hatékony érvényesülését.
22. Lengyelország nem mondott le az ennek kifogásolásához való jogáról. Emellett a választottbírósági eljárás PL Holdings általi megindítását követően Lengyelország által követett magatartás nem eredményezhetett új választottbírósági megállapodást, és más alapon se vezethetett választottbíráskodáshoz a felek között.
23. Az arányosság PL Holdings által hivatkozott elve nem alkalmazható a jelen ügy tényállására.

A PL Holdings által felhozott jogalapok

24. A választottbíróság azt a kérdést bírálta el, hogy megszegte-e Lengyelország a beruházási szerződést, jogosult-e a PL Holdings kártérítésre e szerződésszegés miatt, és ha igen, milyen összegben. Ezek olyan kérdések, amelyekre a felek ráhatással rendelkeznek, és amelyekben képesek egyezsége jutni. E kérdéseket tehát elbírálni a választottbíróság. **[eredeti 9. o.]**
25. Ezenfelül az ügy választottbíróság általi vizsgálata más olyan kérdésre sem terjed ki, amelyben a felek nem képesek egyezsége jutni. A Lengyelország által hivatkozott tényekből nem következik az, hogy a választottbírósági határozatok vagy azok meghozatalának módja összeegyeztethetetlen lenne a jogrenddel. Következésképpen a választottbírósági határozatok érvénytelensége nem állapítható meg az SFL 33. §-a első bekezdésének 1. és 2. pontja alapján.

26. A beruházási szerződés 9. pontja a választottbírósi eljárásra vonatkozó olyan érvényes javaslat, amelyet a PL Holdings elfogadott a választottbírósi eljárás igénybevételeivel.
27. Lengyelország mindenesetre elkésetten kifogásolta a választottbírósi megállapodás érvényességét. A kifogást az SFL 34. §-ának második bekezdésével és az SCC 2010 szabályzattal összefüggésben vizsgálják majd meg. A bíróság nem veheti fel hivatalból azt a kérdést, hogy a választottbírósi megállapodás ellentétes-e a Szerződésekkel.
28. Még ha a beruházási szerződés 9. pontjában Lengyelország által tett, választottbírósi eljárásra vonatkozó javaslat érvénytelen is, kötelező választottbírósi megállapodás áll fenn abból eredően, hogy a felek a kereskedelmi választottbíráskodás elveivel összhangban álló magatartást tanúsítanak. A PL Holdings a választottbírósi eljárás megindításával javaslatot tett Lengyelország részére arra vonatkozóan, hogy a felek a jogvitát a beruházási szerződés 9. pontjában rögzítettekkel azonos feltételek mellett rendezzék. Lengyelország az ráutaló magatartása vagy tétlensége révén elfogadta a PL Holdings javaslatát.
29. Sem a választottbírósi ítéletek, vagyis azok érdemi tartalma vagy meghozatalának módja, sem az SFL 34. §-ának második bekezdésében rögzített elévülési szabályok nem akadályozzák meg az uniós jog teljes körű érvényesülését és egységes alkalmazását. Ezenfelül a választottbírósi határozatok nem ássák alá az uniós jog autonómiáját.
30. A választottbírósi határozatok visszavonása vagy hatályon kívül helyezése az ezen intézkedések által előidézett hatáshoz képest aránytalanul hatna ki a PL Holdings-ra. Az ilyen eljárás tehát ellentétes az arányosság uniós jogi elvével. **[eredeti 10. o.]**

A hovrätten (fellebbviteli bíróság) által tett megállapítások

31. A hovrätten (fellebbviteli bíróság) elutasította Lengyelország keresetét és – ami a jelen ügy szempontjából releváns – röviden az alábbi indokokkal támasztotta alá az álláspontját.
32. A hovrätten (fellebbviteli bíróság) megjegyezte, hogy a Bíróság által az Achmea ügyben (C-284/16, EU:C:2018:158) meghatározott elvek a PL Holdings és Lengyelország közötti jogvitára is alkalmazandók. Ez abból ered, hogy a választottbírósi megállapodás nem tekinthető valamely tagállam bíróságának, és hogy a jogvita tárgyát az uniós jog értelmezése vagy alkalmazása képezheti.
33. A hovrätten (fellebbviteli bíróság) megállapította, hogy az Achmea ítélet a beruházási szerződés 9. pontját érvénytelenné teszi a tagállamok egymás közötti viszonyában. Álláspontja szerint az érvénytelenség azt is jelenti, hogy semmis a

Lengyelország által a beruházó részére tett javaslat, amelynek értelmében a beruházási szerződésből eredő jogvitákat választottbírósnak kell rendeznie.

34. A hovrätten (fellebbviteli bíróság) szerint azonban az érvénytelenség nem akadályozta meg a tagállamokat és a beruházókat abban, hogy ugyanarra a jogvitára vonatkozóan később választottbírósnak megállapodást kössenek. Ebben esetben a szóban forgó választottbírósnak megállapodás a felek közös szándékán alapul, és azt a kereskedelmi választottbírósnak eljárásával egyező elvekkel összhangban kötik meg.
35. A hovrätten (fellebbviteli bíróság) megállapította, hogy a választottbírósnak határozatok olyan kérdéseket vizsgáltak, amelyeket elbírálnak választottbírósnak. Ezenfelül a választottbírósnak határozatok tartalma sem ellentétes a jogrenddel. Ennélfogva nem volt indokolt e határozatok SFL 33. §-a első bekezdésének 1. vagy 2. pontja alapján történő hatályon kívül helyezése.
36. Végezetül, a hovrätten (fellebbviteli bíróság) arra az álláspontra helyezkedett, hogy Lengyelország a beruházási szerződés 9. pontját elkéssetten kifogásolta. A választottbírósnak megállapodás érvényességét illetően Lengyelország által felhozott kifogásra tehát az SFL 34. §-ának második bekezdése alapján elévülési határidő vonatkozik. Ennélfogva nem volt indokolt a választottbírósnak határozatok SFL 34. §-a alapján történő hatályon kívül helyezése. [eredeti 11. o.]

A Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) előtti eljárás

37. A felek fenntartották a kérelmeiket és ellenkérelmeiket a Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) előtt, és a felülvizsgálati eljárásban lényegében a hovrätten (fellebbviteli bíróság) előtt előadottakkal egyező érveket adtak elő.

A jogi szabályozás

Az SFL

38. Az SFL 1. §-a alapján azok a jogviták, amelyekben a felek képesek lehetnek egyezsége jutni, egy vagy több választottbíró határozatának elfogadásával is rendezhetők.
39. A választottbírósnak eljárásnak a választottbírósnak megállapodáson kell alapulnia. A megállapodás alapját az képezi, hogy a felek jogosultak a jogvita tárgyában megegyezésre jutni. Az [SFL] 1. §-a akként rendelkezik, hogy nem bírálható el választottbírósnak eljárás keretében az olyan jogvita, amelyben a közérdek hangsúlyosabb. Bizonyos jogszabályi rendelkezésekből az is következhet, hogy nem terjeszthető választottbírósnak elé az olyan jogvita, amelynek tárgyát egy adott kérdés képezi. [omissis]
40. A svéd jog nem köti alaki feltételhez a választottbírósnak megállapodás megkötését. A kötelmi jog általános szabályai tükrében kell megvizsgálni, hogy

kötöttek-e érvényes választottbíróági megállapodást. Érvényes választottbíróági megállapodást eredményezhet például a felek ráutaló magatartása vagy a felek egyikének tétlensége. [omissis]

41. Az SFL 34. §-a első bekezdésének 1. pontja alapján a választottbíróági ítéletet valamely fél jogorvoslati kérelme alapján egészben vagy részben hatályon kívül kell helyezni, ha arra nem vonatkozik a felek között létrejött érvényes választottbíróági megállapodás.
42. Ebből viszont az SFL 34. §-ának második bekezdésével összhangban az következik, hogy a felek nem hivatkozhatnak arra, hogy az, hogy kifogás nélkül vagy bármely más magatartást tanúsítva részt vesznek az eljárásban, **[eredeti 12. o.]** nem tekinthető úgy, hogy lemondtak arról, hogy kifogást hozzanak fel. Ugyanakkor pusztán amiatt, hogy a felek kijelölték a választottbíróót, nem tekinthető úgy, hogy a szóban forgó fél elfogadta a választottbíróóknak az eléjük utalt kérdés elbírálására vonatkozó joghatóságát.
43. Az SFL 34. §-ának előkészítő munkálataiból kitűnik, hogy általánosságban vélelmezhető, hogy az eljárásban részt vevő és a választottbíróóság joghatósága ellen már az elején kifogást nem emelő fél elfogadta, hogy a választottbíróóság joghatósággal rendelkezik a jogvita elbírálására. A választottbíróói megállapodás érvényessége kifogásolásának hiánya is tekinthető úgy, hogy azzal a joghatással jár, hogy a feleket kötelmi alapon aláveti a választottbíráskodásnak. [omissis]
44. Az SFL 33. §-a első bekezdésének 1. pontjával összhangban a választottbíróói határozat semmis, ha olyan kérdést vizsgál, amelyet a svéd jog alapján nem bírálhatnak el választottbírák. Ezenfelül a 33. §. első bekezdésének 2. pontja alapján a választottbíróói határozat érvénytelen, ha meghozatalának módja nyilvánvalóan ellentétes a svéd jogrenddel. A bíróságnak az érvénytelenségi okot hivatalból kell figyelembe vennie.

Az SCC 2010 szabályzat

45. Az SCC 2010 szabályzat 4. pontja szerint úgy kell tekinteni, hogy a választottbíróói eljárás kezdőnapja az a nap, amelyen az SCC-hez megérkezik az erre vonatkozó kérelem. Az SCC 2010 szabályzat 5. pontja alapján az alperesnek a választottbíróói eljárás megindítására vonatkozó kérelemre az SCC titkársága által meghatározott határidőn belül kell válaszolnia. A válaszbeadványban többek között meg kell jelölni, hogy az alperes emel-e kifogást a választottbíróói megállapodás fennállásával, érvényességével vagy alkalmazhatóságával kapcsolatban. Az ilyen kifogás emelésének elmulasztása azonban nem akadályozza meg az alperest abban, hogy később, egészen az ellenkérelem benyújtásáig kifogást terjesszen elő.
46. Ezt követően a feleknek írásban részletezniük kell a kérelmet, illetve az ellenkérelmet a választottbíróóság által előírt határidőn belül. Korábbi kifogás

hiányában az ellenkérelemnek kell tartalmaznia a választottbíróági megállapodás fennállásával, érvényességével vagy alkalmazhatóságával kapcsolatos kifogásokat. (lásd az SCC 2010 szabályzat 24. pontját) [OR. 13]

A Bíróság Achmea ítélete

47. A Bíróság Achmea ítéletét a németországi Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság, Németország) által a Szlovákia és a holland Achmea társaság közötti eljárásban előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem képezte. A jogvita egy, Szlovákia és Hollandia között kötött beruházási szerződésből eredt.
48. A Bundesgerichtshof (szövetségi legfelsőbb bíróság) egy sor kérdést terjesztett a Bíróság elé annak tisztázása érdekében, hogy a Szlovákia és Hollandia között megkötött szerződés valamely rendelkezése összeegyeztethető-e az EUMSZ 267. cikkel és az EUMSZ 344. cikkel. A Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) előtt folyamatban lévő eljárás tárgyát képező kikötésnek nagyrészt megfelelő kikötés értelmében elbírálás céljából választottbíróóság elé terjesztik a tagállamok és beruházók szerződésből eredő jogvitáit.
49. A Bíróság az Achmea ítélet 60. pontjában megállapította, hogy az EUMSZ 267. cikket és EUMSZ 344. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes a tagállamok között létrejött nemzetközi megállapodásban szereplő olyan rendelkezés, amelynek értelmében e tagállamok egyikének beruházója a másik tagállamban létesített beruházásokra vonatkozó vita esetén ezen utóbbi tagállammal szemben választottbíróóság előtt indíthat eljárást, amely bíróság hatáskörét e tagállam köteles elfogadni.
50. Az ítélet indokolásából arra a következtetésre lehet jutni, hogy a Bíróság által képviselt álláspont szempontjából relevanciával rendelkezett egy sor uniós alapelv, köztük az uniós jog autonómiája és jellemzői, az uniós jog egységes és következetes értelmezésének fontossága, az egyének jogainak védelme, ezen belül a bírósághoz fordulás joga, a tagállamok közötti kölcsönös bizalom és a jóhiszemű együttműködés elve. A Bíróság megállapította, hogy mind a nemzeti bíróságok, mind pedig a Bíróság feladatát képezi annak biztosítása, hogy ezeket az elveket tiszteletben tartsák az Európai Unióban.
51. A Bíróság megállapította, hogy a Szlovákia és Hollandia közötti beruházási szerződés 8. pontjában előírányzott választottbíróági eljárás eltér [eredeti 14. o.] a felek közös szándékán alapuló kereskedelmi választottbíróági eljárástól (lásd: Achmea ítélet, 55. pont).
52. A Bíróság ezen indokolás keretében azt is megállapította, hogy a választottbíróági eljárás hatékonyságát biztosítani kívánó követelmények igazolják azt, hogy a kereskedelmi választottbíróági eljárások tagállami bíróságok általi felülvizsgálata korlátozott jellegű, feltéve hogy a nemzeti bíróság által a Bíróság elé terjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem keretében

megvizsgálhatók az alapvető uniós jogi rendelkezések (lásd: Achmea ítélet, 54. pont).

Az előzetes döntéshozatal szükségessége

53. A felmerülő kérdés azzal kapcsolatos, hogy a Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) előtt folyamatban lévő eljárás kimenetele szempontjából mennyire relevánsak a Bíróság által az Achmea ügyben kidolgozott elvek.
54. Megállapítható, hogy érvénytelen a Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) előtti eljárás tárgyát képező beruházási szerződésben szereplő, vitarendezésre vonatkozó rendelkezés. Ennélfogva arra a következtetésre lehet jutni, hogy érvénytelen az a javaslat, amellyel kapcsolatban úgy kell tekinteni, hogy azt a vitarendezési rendelkezés alapján az állam tette valamely beruházó részére, mivel a javaslat szorosan kapcsolódik a beruházási szerződéshez.
55. A Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) előtti eljárásban azzal érveltek, hogy a jelen ügyben eltérő a helyzet annyiban, hogy a javaslatot az eljárás megindításával teszik meg. Ezt követően az állam szabad akaratából, kifejezetten vagy hallgatólagosan elfogadhatja a joghatóságot a Bíróság által meghatározott, a kereskedelmi választottbíráskodásra alkalmazandó elvekkel összhangban.
56. A Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) úgy ítéli meg, hogy nem világos és a Bíróság nem tisztázta még, hogy az ügyben felmerülő kérdéseket illetően hogyan kell értelmezni az uniós jogot. Az uniós jog téves értelmezése kockázatának elkerülése érdekében ezért indokolt a Bíróság előzetes döntéshozatalát kezdeményezni. **[eredeti 15. o.]**

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

57. A Högsta domstolen (legfelsőbb bíróság) előzetes döntéshozatali iránti kérelem előterjesztésével a következő kérdés megválaszolását kéri a Bíróságtól.

Azt jelenti-e az Achmea ítéletben értelmezett EUMSZ 267. cikk és EUMSZ 344. cikk, hogy – amennyiben a beruházási szerződésben szereplő választottbírói kikötés érvénytelen amiatt, hogy a szerződést két tagállam kötötte – a tagállam és a beruházó által kötött választottbírói megállapodás [annak ellenére] érvénytelen, hogy a választottbírói eljárás beruházó általi kezdeményezését követően a tagállam szabad akaratából nem kifogásolja a joghatóságot?